

under rolige Forhold dannet, velberegnet Opfattelse af, hvad de mene vil kunne tjene deres Sag i Fremtiden. Det ærede Medlem vil fremhæve, at det, som de stræbe efter, kun er at forebygge, det var paa ingen Maade, som jeg havde ment, en Angrebskrig, det var kun Forsvarskrig, og jeg har jo allerede i mit første Foredrag her indrømmet, at dette vilde kunne gælde f. Eks. med Hensyn til det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), hvis Udtalelser i den meget bekendte Valgprotokol af 1908, da Socialdemokraterne havde deres Kongres i Odense, jo gik i den Retning, at det nærmest var Forsvarskrig, det ærede Medlem tænkte paa. Men det ærede Medlem fra Fakse (Stauning) derimod, hvad skal man sige om ham? Ja, han siger ganske ugeneret, at han gør de af mig citerede Ord til sine, at naar Stemmesedlen ikke kan strække til, maa man bruge Riferne. Det er dog vel tydeligt nok, at her er Tale om en Angrebskrig. Eller det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Bang), der ganske ugenert i den Afhandling, som jeg oplæste et Brudstykke af forleden, siger, at Vejene kunne være forskellige, men een Vej kan ogsaa gaas: blodige Gadekampe. Dette ærede Medlem vil dog vel indrømme, at her er ikke Tale om nogen Forsvarskrig, men derimod aabenbart om en Angrebskrig. Og nu skal jeg udtrykkelig oplyse, at det netop er Lederne for Socialdemokraterne, der have indtaget det Standpunkt med Hensyn til obligatorisk Øvelse i Vaabenbrug. De menige Medlemmer af Partiet synes derimod ikke ret at kunne faa fat paa den store Nytte, de skulde have deraf. De have været tilbøjelige til, som for Resten „Politiken“ skrev, at betragte det som en Art indre Militarisme, som de ikke selv skulde befatte sig med. Men Lederne derimod have været meget ivrige for at faa dette Programpunkt opretholdt. Det viste sig til sidst, da det kom til Navneopraab efter anden Behandling af Spørgsmaalet. Der var da af Vilhelm Rasmussen stillet en Ændring om, at dette Punkt skulde slettes, men de Herrer vilde ikke have det slettet. Ved Navneopraabet viser det sig, at der er 119, der sige Ja til, at det skal slettes, men der er 170, som sige Nej. 7 sige: Stemmer ikke, og 11 vare fraværende, og saa blev det altsaa paa denne Maade vedtaget, at det skulde blive staaende. Gennemgaar man nu Navnene, viser det sig, at naar man undtager Sundbo, mærkeligt nok, var det gennem-

gaaende de Herrer Ledere, deriblandt de ærede Medlemmer, som jeg har nævnt, med Undtagelse af det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), som var fraværende, der gladeligen stemte for, at det skulde bevares. Jeg skal henstille til de tilstedeværende Medlemmers Overvejelse, om dette vil kunne betragtes som Vidnesbyrd om, at de Herrer blot have tænkt paa Forsvarskrig.

Dermed skal jeg forlade det Punkt og skal saa vende mig til det næste Punkt. Det ærede Medlem, det ærede meget lærde Medlem — kan man med Sandhed sige — for Københavns 10de Valgkreds (Bang) sagde imod mig forleden Dag: Det er jo en ren Misforstaaelse, at der skulde være Tale om, at Husmandsbrug og smaa Gaardmandsbrug skulde inddrages under den socialistiske Stat. Netop alle ansete Mænd iblandt Socialdemokraterne sige det samme herom, og saa citerer han, hvad Liebknecht har sagt, og hvad Kautsky har skrevet om denne Sag. Men der er een Ting, det ærede Medlem glemte at meddele, og som han dog sikkert ved udmærket god Besked om, og det er, at der ved den Kongres, som blev afholdt i 1897 i Breslau, blev foreslaaet et Programpunkt, som gik i Retning af, at disse smaa Landbrugere ikke skulde tages med, og baade Liebknecht og Bebel talte derfor, men ikke desto mindre blev det Punkt forkastet, og det blev altsaa fastholdt, at de Herrer Socialdemokrater ogsaa gerne vilde have de smaa Landbrugere med ind i den Fremtidsstat eller i det Fremtidssamfund, som de drømme om. Vende vi os saa endelig til Forholdene herhjemme, maa jeg sige, at jeg selv ved den nøjeste Granskning i de Herrers Program ikke paa nogen mulig Maade har kunnet opdage, hvor det Punkt findes, som skulde tyde paa, at de Herrer vilde have de smaa Landbrug udelukket. Det hedder nemlig i dette Program saaledes: Den lille Haandværker, handlende og Jordbruger er allerede nu i høj Grad afhængig af Kapitalen. Derfor maa disse Samfundsklasser have Interesser fælles med Lønarbejderne. De ville altsaa ikke blot have de mindre Jordbrugere, men de ville have den lille Haandværker og handlende samlede alle sammen med Lønarbejderne for saa i Fællesskab med dem at kunne rette et kraftigt Stød mod det nuværende Samfund. Nu gad jeg nok vide, om de Herrer mene, at de smaa handlende og Haandværkere ogsaa skulde udelukkes fra de Goder, som de Herrer mene, at det socialistiske Samfund, naar de faa